

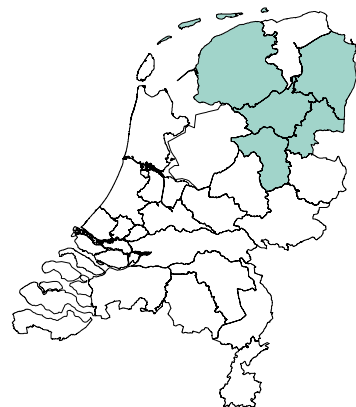
Tabel 3

Noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*

Een juffer van 36-39 mm groot. Jonge exemplaren (tot twee weken oud) zijn crèmekleurig met metaalgroene vlekken. Volwassen exemplaren zijn lichtbruin met donkerbruine vlekken. In rust houden winterjuffers de vleugels aan één kant van het lichaam. De donkere tekening op het borststuk met een donker lobje in het lichte deel.

Foto: Ewoud van der Ploeg

- soort niet waargenomen
- soort (recent) waargenomen

3

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Rietlanden in september (na de uitsluiperperiode) maaien en afvoeren.
Schoneren	Zie gedragscode, aanvullend: Van oktober t/m februari en gefaseerd.
Baggeren	Zie gedragscode, aanvullend: Van oktober t/m februari en gefaseerd.
Begrazen	-
Snoeien/dunnen	-
Onderhoud waterkeringen	-
Onderhoud verhardingen	-

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (ontheftingsplicht)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode, aanvullend: Geen grootschalige ingrepen doorvoeren waarbij de waterkwaliteit of waterkwantiteit verandert.
Verwijderen bovengrond/graafwerkzaamheden	-
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	Zie gedragscode, aanvullend: Geen grootschalige ingrepen in de waterhuishouding doorvoeren.
Leefgebied	Landbiotoop bestaat uit open (naald)bossen met een dichte ondergroei van dwergstruiken en lange grassen, halfopen heidevelden, open vegetaties met pijpenstrootje als dominante soort, open veenmosrietlanden en in verruigde door grassen en zeggen gedomineerde moerasvegetaties. Voortplantingswater: helder, matig voedselrijk met een tot 50 cm diepe, snel opwarmende oeverzone en een structuurrijke oeverbegroeiing (riet, grote en kleine lisdodde). In laagveengebieden in water dat gevoed wordt door grondwater en buiten de laagveengebieden in water dat door kwelwater gevoed wordt. In meren, poelen en kleine plassen.
Gebruik van het leefgebied	Eieren worden afgezet in dode plantenresten van lisdodde en riet, soms in levende plantenstengels. Jonge winterjuffers (tot 2 weken) zitten op groene stengels in de buurt van het voortplantingswater. Volwassen exemplaren prefereren lichtbruine en gelige stengels. Volwassen exemplaren kunnen kilometers verwijderd zijn van het voortplantingswater.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*

Voornaamste voedselbronnen	Als larf watervlooien, muggenlarven en andere kleine waterdieren, volwassen exemplaren vliegende en kruipende insecten.
Leefwijze door het jaar heen	Eiafzet van eind maart tot in mei. De larven ontwikkelen zich in drie maanden en sluipen vanaf eind juni tot eind augustus uit. Volwassen winterjuffers overwinteren op het land. Ze zijn actief op zonnige dagen zolang het niet vriest. Bij vorst trekken ze zich onder andere terug in pollen pijpenstrootje. In het vroege voorjaar keren de juffers naar het water terug voor de voortplanting. Mannetjes zijn tijdens de voortplantingsperiode territoriaal. Volwassen dieren zitten tot eind juni bij het voortplantingswater.
Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none">- Gefaseerd maaien van moerasvegetaties. Overjarig riet of lisdodde dienen altijd ruimschoots aanwezig te zijn. Door rietlanden in september (na de uitsluiperperiode) gefaseerd door meerdere jaren te maaien en het maaisel af te voeren wordt het riet minder dicht en blijft voldoende vegetatie behouden om als overwinteringsplaats te dienen. De meeste juffers overwinteren echter op grotere afstand van het water.- Geen gebiedsvreemd water toelaten.- Kweldruk en grondwaterstand herstellen of intact laten.- In laagveengebieden voldoende aanbod aan verlandingsstadia in petgaten en sloten. Ook het aanleggen van nieuwe petgaten kan van belang zijn.- Openkappen van een brede zone rond bospoelen.- Aanleg van voortplantingswateren in of nabij naaldbossen- Aanleg van verbredingen in beekjes, stroompjes en kwelsloten.- Aanleggen van een brede, ondiepe oeverzone (oeverprofiel van 1:5 tot 1:10).
Belang waterschapspopulaties	Ondergeschikt belang
Verspreiding binnen Nederland	Voortplanting in de Wieden en Weerribben, Kuinderplas (Flevoland) en in Zuidoost-Friesland en Zuidwest-Drenthe. Zwervende en overwinterende dieren in een wijdere regio.
Rode lijst	Ernstig bedreigd
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	Bijlage IV
FF-wet	Tabel 3
Bronnen	De Jong, 2003. Bouwman & Kalkman, 2005. Groenendijk & Swaay, 2005. Websites: www.minlnv.nederlandsesoorten.nl ; www.libellenet.nl ;